

Bruksela, 19 kwietnia 2021 r.
(OR. en)

7931/21

CFSP/PESC 382	COHOM 76
COPS 143	COVID-19 154
MAMA 66	CONUN 56
WTO 110	JAI 395
ENV 235	COTER 47
ENER 124	TRANS 216
ECOFIN 351	EMPL 154
BUDGET 6	DIGIT 49
DEVGEN 75	EDUC 125

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 7850/21

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie odnowionego partnerstwa z południowym sąsiedztwem – nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie odnowionego partnerstwa z południowym sąsiedztwem – nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego, w wersji zatwierdzonej przez Radę z zastosowaniem procedury pisemnej w dniu 16 kwietnia 2021 r.

**KONKLUZJE RADY W SPRAWIE ODNOWIONEGO PARTNERSTWA
Z POŁUDNIOWYM SĄSIEDZTWEM – NOWY PROGRAM NA RZECZ REGIONU
ŚRÓDZIEMNOMORSKIEGO**

1. Demokratyczne, bardziej stabilne, zielone i zamożne południowe sąsiedztwo to jeden ze wspólnych priorytetów strategicznych i podstawowych interesów zarówno UE, jak i jej partnerów z południowego sąsiedztwa. Globalne i regionalne wyzwania nasiliły się i uwypukliły naszą wzajemną zależność. Cele wyznaczone 25 lat temu w Barcelonie zakładające zapewnienie pokoju, stabilności i dobrobytu ludności regionu śródziemnomorskiego zostaną osiągnięte jedynie dzięki bardziej zdecydowanym działaniom w duchu partnerstwa i wspólnej odpowiedzialności.
2. Przywołując konkluzje Rady Europejskiej z grudnia 2020 r. i oświadczenie członków Rady Europejskiej z dnia 26 lutego 2021 r., Rada potwierdza zdecydowaną wolę odnowienia i dalszego wzmocnienia strategicznego partnerstwa UE z partnerami z południowego sąsiedztwa, po to by stawić czoła wspólnym wyzwaniom, wykorzystać wspólne możliwości i uwolnić potencjał naszego wspólnego regionu. Zobowiązuje się działać w tym celu wraz z krajami partnerskimi w oparciu o refleksję prowadzoną wspólnie z partnerami z południowego sąsiedztwa zainicjowaną na posiedzeniu ministerialnym UE i południowego sąsiedztwa, które odbyło się w Barcelonie w dniu 26 listopada 2020 r.
3. Pandemia COVID-19 wywarła silny wpływ zarówno na UE, jak i na jej partnerów z południowego sąsiedztwa, oddziałując negatywnie na zdrowie i warunki życia obywateli. Ponadto region śródziemnomorski jest uznawany za jedno z miejsc najbardziej dotkniętych zmianą klimatu i już teraz w istotny sposób odczuwa skutki przyspieszonego pustoszenia, niedoboru wody i wzrostu temperatur. Wspomniane kryzysy pokazały rosnącą współzależność regionu śródziemnomorskiego i uwypukliły potrzebę wzmocnienia wspólnej odporności i otwarcia nowych dróg ściślejszej współpracy. Wraz z nowymi możliwościami, jakie niosą ze sobą transformacja ekologiczna i transformacja cyfrowa, stwarzają one nowe szanse na rozwój konstruktywnego programu partnerstwa.

4. W tym kontekście Rada z zadowoleniem przyjmuje wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela na temat odnowionego partnerstwa z południowym sąsiedztwem i zaproponowany w nim nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego oraz apeluje o jego szybkie i skuteczne wdrożenie. To odnowione zaangażowanie UE opiera się na Programie strategicznym na lata 2019–2024 oraz na kluczowych zasadach europejskiej polityki sąsiedztwa; wykorzystuje ono osiągnięcia i doświadczenia tej polityki i jest wspierane przez skuteczne wykorzystanie wszystkich instrumentów UE. Rada z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie planu gospodarczo-inwestycyjnego, który może pomóc stawić czoła wyzwaniom i chronić nasze wspólne śródziemnomorskie dobra na szczeblu krajowym, lokalnym, wielokrajowym i regionalnym.
5. W regionie śródziemnomorskim istnieje potrzeba znacznego wzmocnienia dialogu politycznego. W związku z tym Rada proponuje, by ministrowie spraw zagranicznych UE i partnerów z południowego sąsiedztwa spotykali się co roku w celu dokonania przeglądu postępów w realizacji nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego. Można by również organizować szczyty szefów państw i rządów w celu wzmocnienia wskazówek politycznych i lepszego wyeksponowania odnowionego południowego partnerstwa. W tym względzie, uwzględniając prace Unii dla Śródziemnomorza, Rada zachęca również ministrów odpowiedzialnych za poszczególne sektory do zwoływania spotkań w stosownych przypadkach w celu czynienia postępów w konkretnych obszarach współpracy na rzecz południowego sąsiedztwa. Należy maksymalnie wykorzystywać utworzone kanały, w szczególności rady stowarzyszenia oraz Priorytety partnerstwa, które nadal nakreślają główne ramy polityczne i są podstawą programowania pomocy; Rada będzie w pełni zaangażowana w ich przygotowanie.
6. Rada podkreśla, jak ważne jest, by odpowiednio wyeksponować polityczne zaangażowanie i współpracę z partnerami z południowego sąsiedztwa, m.in. poprzez działania informacyjne, inicjatywy w zakresie dyplomacji publicznej oraz wspólne wysiłki instytucji i państw członkowskich UE. Apeluje o dalsze wzmacnianie strategicznej komunikacji UE z Południem, w ścisłej koordynacji z państwami członkowskimi. Rada zachęca do współpracy z partnerami z południowego sąsiedztwa sprzyjającej urzeczywistnianiu zdrowych środowisk informacyjnych oraz wolności wypowiedzi i mediów, a także stosowaniu środków przeciwdziałających dezinformacji i informacjom wprowadzającym w błąd.

7. Jednym z kluczowych wspólnych priorytetów i innowacyjnym fundamentem nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego jest pobudzanie długoterminowego zrównoważonego ożywienia społeczno-gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w południowym sąsiedztwie. Rada dostrzega, że zasadnicze znaczenie dla uwolnienia potencjału regionu będą miały mobilizacja inwestycji, w tym z sektora prywatnego, oraz wsparcie finansowe i techniczne. UE powinna wykorzystać wszystkie dostępne instrumenty i współdziałać z europejskimi i międzynarodowymi instytucjami finansowymi, aby zapewnić efektywne, skuteczne i dostosowane do potrzeb wdrożenie nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego. Skuteczne przeprowadzenie przez partnerów z południowego sąsiedztwa reform w dziedzinie sprawowania rządów, praworządności, stabilności makroekonomicznej, rozwoju społeczno-gospodarczego i otoczenia biznesowego będzie miało kluczowe znaczenie, by móc w pełni wykorzystać plan gospodarczo-inwestycyjny i zapewnić wspólny sukces odnowionego partnerstwa.
8. Rada potwierdza swoją opartą na zasadach politykę dotyczącą dobrych rządów, propagowania i ochrony praw człowieka i podstawowych wolności, instytucji demokratycznych i praworządności. Stanowią one integralną część europejskiej polityki sąsiedztwa i naszego partnerstwa od czasu deklaracji barcelońskiej z 1995 r. i mają zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania stabilności, bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju w regionie w wymiarze długoterminowym. Rada przypomina, że południowe partnerstwo jest rozwijane z myślą o tym, by nieść korzyści ludziom po obu stronach Morza Śródziemnego, oraz że kluczowe znaczenie dla jego powodzenia ma wymiar ludzki. Dobre rządy, sprawowane m.in. z pomocą skutecznej, uczciwej i przejrzystej administracji publicznej, intensywniejsza walka z korupcją oraz równy dostęp do wymiaru sprawiedliwości także stanowią jeden z fundamentów wzrostu, inwestycji i zatrudnienia. Zgodnie z „Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2024” Rada podkreśla, jak wielkie znaczenie ma dla niej nieustanna praca z partnerami z południowego sąsiedztwa służąca promowaniu poszanowania praw człowieka i demokracji oraz uwzględnianie tej kwestii w programie naszej współpracy. UE propaguje reformy w tych dziedzinach, m.in. poprzez podejście oparte na zachętach określone w europejskiej polityce sąsiedztwa i w Instrumencie Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”), za pośrednictwem którego zapewniane będzie dodatkowe wsparcie finansowe krajom, które wykazują solidne zaangażowanie na rzecz wdrażania reform i postępów w zakresie reform, m.in. dotyczących demokracji, dobrych rządów i praworządności, zwłaszcza reform wspólnie uzgodnionych.

9. Centralnym elementem naszej współpracy powinno być promowanie wiarygodnych i trwałych możliwości dla młodzieży. Rada apeluje o intensywniejsze wysiłki w celu zwiększenia udziału młodzieży w debatach publicznych oraz w celu uwzględnienia kwestii dotyczących młodzieży w naszej współpracy, zwiększenia wsparcia na rzecz edukacji oraz zacieśniania kontaktów międzyludzkich, m.in. w ramach programu Erasmus+, w środowisku zapewniającym bezpieczeństwo i ochronę. Rada wspiera również ściślejszą współpracę w dziedzinie badań naukowych i innowacji oraz w dziedzinie kultury, m.in. poprzez stowarzyszenie z programami „Horyzont Europa” i „Kreatywna Europa”. Ponadto w celu wspierania współpracy i wzajemnego zrozumienia między UE a jej południowym sąsiedztwem należy wzmocnić dialog między społeczeństwem obywatelskim z obu wybrzeży Morza Śródziemnego. Rada podkreśla, że niezbędne jest wzmocnienie unijnego wsparcia na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, w tym na rzecz propagowania bezpiecznego środowiska umożliwiającego jego funkcjonowanie, ponieważ wolne i dynamiczne społeczeństwo obywatelskie jest podstawą demokracji. Kwestia ta będzie jednym z integralnych elementów wdrażania nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego. Rada kładzie również nacisk na to, jak ważne jest zapewnienie ochrony obrońców praw człowieka, a także niezależnych i pluralistycznych mediów oraz bezpieczeństwa dziennikarzy. Wzywa do zwiększenia wysiłków w dziedzinie wzmocniania praw kobiet oraz promowania równości płci i upodmiotowienia kobiet, w tym poprzez uwzględnienie aspektu płci we wszystkich instrumentach i programach współpracy, a także w planie gospodarczo-inwestycyjnym, przy zwróceniu uwagi na wspólny komunikat Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela dotyczący trzeciego planu działania w sprawie równości płci i plan działania UE na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa.

10. Rada podkreśla, że odporne, zrównoważone, inkluzywne i połączone gospodarki mają zasadnicze znaczenie dla sprawiedliwości społecznej, godnej pracy i skutecznych działań rządowych, a także dla handlu oraz przyciągania i utrzymania inwestycji w celu tworzenia godnych miejsc pracy i możliwości, zwłaszcza dla młodzieży. Kładzie nacisk na znaczenie dywersyfikacji gospodarek i łańcuchów wartości, m.in. poprzez tworzenie partnerstw przemysłowych, oraz lepszego klimatu biznesowego sprzyjającego sektorowi prywatnemu, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom, i mogącego przynieść nowe możliwości, w tym w zakresie bliskiej delokalizacji (ang. „nearshoring”), jeśli pomoże to zaspokoić specyficzne potrzeby w zakresie łańcucha wartości, w świetle wniosków wyciągniętych z pandemii COVID-19. Modernizacja stosunków handlowych i inwestycyjnych na szczeblu wielostronnym w kontekście WTO, dwustronnym, subregionalnym, regionalnym i kontynentalnym, m.in. poprzez zbliżenie przepisów, oraz stopniowe usuwanie barier pozataryfowych i kosztów handlu, a także szybki rozwój sieci transśródziemnomorskiej oraz lepsza łączność cyfrowa i innowacyjna transformacja cyfrowa będą potężnymi siłami napędowymi konkurencyjności, integracji gospodarczej i tworzenia godnych miejsc pracy. Rada apeluje do Komisji, by nadal w pełni wdrażała obowiązujące umowy handlowe i przestrzegała ich postanowień, a także stymulowała dalsze korzystanie z preferencji. Rada podkreśla znaczenie postępów w modernizacji stosunków handlowych i inwestycyjnych między partnerami z południowego sąsiedztwa a UE, począwszy od postępów na drodze do utworzenia pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu. Oczekuje również na nowe możliwości, które mogą wynikać z nadchodzącej dyskusji na temat przeglądu unijnej polityki handlowej. Rada popiera przyjęcie i wdrożenie zmienionej regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia, które przyczynią się do dalszej integracji regionalnej. Stwierdza, że UE jest gotowa do współpracy z partnerami z południowego sąsiedztwa w celu wspierania ich polityk gospodarczych, społecznych, handlowych i inwestycyjnych, które promują równość szans i równość płci, priorytetowo traktują włączenie, konstruktywny dialog społeczny i dobrze ukierunkowaną ochronę socjalną, w celu zmniejszenia istniejących nierówności społecznych i terytorialnych.

11. Działania w dziedzinie klimatu i kwestie energetyczne, w tym postępy w przechodzeniu na zieloną energię, stanowią jeden z głównych filarów naszej polityki w południowym sąsiedztwie. Rada jest przekonana, że dzięki współpracy z południowym sąsiedztwem, zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie dyplomacji klimatycznej i energetycznej, możemy przekształcić wyzwania klimatyczne i środowiskowe w szansę istotne z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju, a tym samym przyczynić się do sprawiedliwej i inkluzywnej transformacji ekologicznej, m.in. poprzez tworzenie zielonych miejsc pracy i rozwijanie odpowiednich umiejętności. Zgodnie z zewnętrznym wymiarem Europejskiego Zielonego Ładu, UE będzie pracować z partnerami z południowego sąsiedztwa na rzecz realizacji ich ustalonych na szczeblu krajowym wkładów wynikających z porozumienia paryskiego i na rzecz zwiększenia ich ambicji w dziedzinie klimatu, m.in. poprzez wspieranie przyspieszenia transformacji energetycznej. UE będzie też pracować z partnerami z południowego sąsiedztwa w celu promowania międzysystemowych połączeń i prowadzenia z UE handlu nośnikami zrównoważonej energii. Będzie współdziałać z europejskimi i międzynarodowymi instytucjami finansowymi oraz sektorem prywatnym, by sprzyjać rozwojowi systemu gospodarczego i finansowego, który wspiera zrównoważony wzrost, w tym zrównoważone produkty finansowe, i jest dostosowany do ograniczeń klimatycznych. UE będzie również pracować z partnerami z południowego sąsiedztwa w celu promowania transformacji energetycznej przy jednoczesnym zwiększaniu bezpieczeństwa energetycznego, z uwzględnieniem sytuacji poszczególnych partnerów. Południowe sąsiedztwo będzie odgrywać ważną rolę w realizacji celu, którym jest globalna neutralność klimatyczna, a także w stosunkach z UE w dziedzinie energii, m.in. w ramach współpracy na rzecz produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Rada podkreśla również, jak ważne są: środki wspierające zachowanie, ochronę, odbudowę i zrównoważone wykorzystanie bogatej różnorodności biologicznej basenu Morza Śródziemnego stanowiącego jedyne w swoim rodzaju centrum zróżnicowania gatunków fauny i flory, zapewnienie zrównoważonego gospodarowania zasobami, w tym wodą, oraz wzmocnienie zrównoważonych systemów żywnościowych.

12. Niebieska gospodarka jest potężnym narzędziem zarządzania wspólnymi śródziemnomorskimi dobrami, a tym samym promuje zrównoważone gospodarki w regionie śródziemnomorskim, ponieważ pozwala pogodzić wzrost gospodarczy, poprawę warunków życia i włączenie społeczne z zachowaniem, ochroną i odbudową ekosystemów morskich i przybrzeżnych oraz różnorodności biologicznej, zrównoważonym wykorzystaniem zasobów, promowaniem zrównoważonej turystyki oraz łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej. UE uwzględni potencjał niebieskiej gospodarki Morza Śródziemnego w procesie planowania rozwoju gospodarczego, wraz z gospodarką społeczną. W tym zakresie Rada podkreśla potrzebę podsumowania wyników deklaracji ministerialnej Unii dla Śródziemnomorza o zrównoważonej niebieskiej gospodarce (z dnia 2 lutego 2021 r.) i prac realizowanych w ramach inicjatywy na rzecz zrównoważonego rozwoju niebieskiej gospodarki w zachodniej części regionu śródziemnomorskiego (inicjatywa WestMED).

13. Rada podkreśla, jak ważna jest współpraca w celu wspólnego zajęcia się, w efektywny i skuteczny sposób, wyzwaniami związanymi z przymusowymi wysiedleniami, nieuregulowaną migracją, a także wszystkimi innymi aspektami migracji i mobilności, w tym legalną migracją, zgodnie z kompetencjami UE i państw członkowskich, prowadzona za pośrednictwem kompleksowych, dostosowanych do potrzeb i przynoszących wzajemne korzyści partnerstw, opartych na wspólnych interesach i zobowiązaniach. Prowadząc współpracę w tej dziedzinie, UE będzie stosować podejście uwzględniające całe szlaki migracyjne, a także brać pod uwagę faktyczną współpracę naszych partnerów oraz wdrażanie przez nich obecnych i przyszłych unijnych porozumień i dialogów dotyczących migracji, dążyć do osiągnięcia wymiernych rezultatów i starać się skutecznie koordynować wysiłki UE, państw członkowskich i partnerów z południowego sąsiedztwa zgodnie z podejściem Drużyny Europy. W tym kontekście UE podtrzymuje swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz ochrony międzynarodowej i zapewnienia rozwiązań ratujących życie, w tym zapobiegania ofiarom śmiertelnym na morzu, a także na rzecz wspierania społeczności przyjmujących i tranzytowych w regionie. Będzie również pracować z partnerami z południowego sąsiedztwa, aby zająć się podstawowymi przyczynami nieuregulowanej migracji i przymusowych wysiedleń poprzez tworzenie możliwości społeczno-gospodarczych, zwłaszcza lepszych perspektyw dla młodych ludzi, m.in. za pośrednictwem inicjatyw przewidzianych w planie gospodarczo-inwestycyjnym w kontekście odbudowy związanej z COVID-19. Kluczowymi priorytetami będą również: wzmacnianie zdolności w zakresie skutecznego zarządzania migracją i azylem, w tym w zakresie zarządzania granicami, budowanie zdolności w dziedzinie działań poszukiwawczo-ratowniczych, zacieśniona i kompleksowa współpraca w zakresie powrotów i readmisji, z wykorzystaniem wszystkich stosownych polityk, którymi dysponuje UE, oraz trwała reintegracja, w tym wspieranie dobrowolnych powrotów. Należy znacznie zintensyfikować wspólne wysiłki na rzecz zwalczania handlu ludźmi i przemytu migrantów. UE pragnie również zaangażować partnerów z południowego sąsiedztwa w zajęcie się kwestią mobilności i wszystkimi aspektami migracji, w tym migracji legalnej, zgodnie z kompetencjami UE i państw członkowskich. Należy również dokładniej przeanalizować współpracę na szczeblu regionalnym i subregionalnym, także w formie współpracy trójstronnej i na osi Południe–Południe, oraz współpracę trójstronną z ONZ i podmiotami regionalnymi. UE będzie w pełni wspierać te wysiłki, mobilizując wszystkie właściwe narzędzia i instrumenty polityczne oraz zapewniając odpowiednie i przewidywalne finansowanie zgodnie ze stosownymi dostępnymi instrumentami, w tym ISWMR – „Globalny wymiar Europy”. Mogłoby to obejmować użycie elastycznego mechanizmu finansowania, jak określono w ISWMR – „Globalny wymiar Europy”.

14. Opierając się na solidarności potwierdzonej podczas pandemii COVID-19, Rada wspiera współpracę między UE a jej partnerami z południowego sąsiedztwa służącą zwiększeniu gotowości i zdolności reagowania systemów opieki zdrowotnej oraz udzielaniu pomocy osobom najsłabszym i najbardziej zagrożonym. Rada podtrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz poprawy dostępu do szczepionek dla grup priorytetowych w naszym sąsiedztwie i poza nim, w oparciu o wspólne zasady, oraz na rzecz wspierania globalnego podejścia za pośrednictwem programu COVAX – globalnej inicjatywy mającej zapewnić sprawiedliwy i równy dostęp wszystkich krajów do bezpiecznych i skutecznych szczepionek. Przypomina o roli UE i jej państw członkowskich jako głównych darczyńców programu COVAX, który zapewni szczepionki wszystkim uczestniczącym południowym krajom partnerskim w sprawiedliwy i przejrzysty sposób.
15. Konflikty i kryzysy w regionie przysparzają znacznych cierpień jego ludności. Stanowią również poważną przeszkodę dla stabilności politycznej i zrównoważonego rozwoju. Rada apeluje o wznowienie wysiłków na rzecz zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, stabilizacji pokonfliktowej i budowania pokoju, z wykorzystaniem wszystkich narzędzi, którymi dysponują UE i partnerzy z południowego sąsiedztwa, w tym środków budowy zaufania, w sposób zintegrowany i ściśle skoordynowany z partnerami międzynarodowymi. Należy rozwijać pogłębiony i intensywniejszy dialog polityczny w całym regionie śródziemnomorskim, aby budować zaufanie, zmniejszać napięcia i pomóc w rozwiązywaniu konfliktów, również w oparciu o dynamikę wynikającą z niedawnych pozytywnych wydarzeń w szerzej pojętym regionie. Rada dostrzega, że nasilenie wielu wyzwań w regionie powoduje zmiana klimatu. Ponownie stwierdza, że poszukując rozwiązań kryzysów w regionie, UE będzie nadal wspierać Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ) i współpracować z organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi, w szczególności z Ligą Państw Arabskich, Unią Afrykańską i odpowiednimi organizacjami subregionalnymi, a także z innymi podmiotami regionalnymi i globalnymi. W związku z tym przypomina, jak ważne jest przestrzeganie prawa międzynarodowego, w tym Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza. Rada podkreśla znaczenie pełnego, równego i faktycznego udziału kobiet, a także kluczową rolę młodzieży w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu oraz w budowaniu pokoju.

16. Rada podkreśla, że we wspólnym interesie UE i partnerów z południowego sąsiedztwa leży wspieranie ożywionego i adekwatnego systemu wielostronnego, którego trzonem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych. UE pragnie współpracować z partnerami z południowego sąsiedztwa na forach wielostronnych, zwłaszcza w dziedzinie klimatu, pokoju i bezpieczeństwa, w kwestiach o znaczeniu globalnych w oparciu o Agendę 2030 i jej cele zrównoważonego rozwoju, a także we wzmacnianiu handlu opartego na zasadach, praworządności, dobrych rządów oraz poszanowaniu praw człowieka i prawa międzynarodowego.
17. Rada podkreśla, że terroryzm, brutalny ekstremizm, radykalizacja, zagrożenia cybernetyczne i hybrydowe, a także przestępczość zorganizowana, w tym handel nielegalną bronią palną i nielegalny handel dobrami kultury to poważne zagrożenia, które dotyczą obu wybrzeży Morza Śródziemnego i często są ze sobą powiązane. UE pragnie dalej rozwijać współpracę w tej dziedzinie z partnerami z południowego sąsiedztwa, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka, zwłaszcza poprzez pogłębianie dialogów na temat bezpieczeństwa i wzmacnianie zdolności, w tym w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu, a także nielegalnym przepływom finansowym oraz nielegalnemu handlowi dobrami kultury i niszczeniu dziedzictwa kulturowego. Oczekuje zacieśnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania cyberzagrożeniom polegającej na rozwijaniu cyberodporności, opracowaniu działań w zakresie budowania zdolności i pełnym wykorzystaniu istniejących ram międzynarodowych w celu promowania otwartej, wolnej, stabilnej i bezpiecznej cyberprzestrzeni. Rada wspiera zacieśnianie współpracy policyjnej i sądowej między partnerami z południowego sąsiedztwa a agencjami UE, w tym poprzez zawieranie stosownych umów, oraz rozwijanie współpracy w zakresie ograniczania zagrożeń chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych, w zakresie ochrony ludności i zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i w zakresie cyberprzestępczości. Wyraża zadowolenie z propozycji zaoferowania bardziej kompleksowych pakietów dotyczących bezpieczeństwa partnerom z południowego sąsiedztwa, którzy są gotowi pogłębić współpracę w wielu kwestiach, w tym współpracę operacyjną. UE będzie nadal poświęcać szczególną uwagę problemowi braku bezpieczeństwa w regionie Sahelu i Sahary, gdyż sytuacja ta ma również wpływ na region śródziemnomorski.

18. Rada uznaje, że dialog regionalny i współpraca regionalna są najlepszym sposobem optymalizacji wspólnych działań UE z jej partnerami z południowego sąsiedztwa w stawianiu czoła wyzwaniom, z których wiele ma siłą rzeczy charakter regionalny. Apeluje o wzmocnienie współpracy regionalnej, subregionalnej i międzyregionalnej. Rada uznaje rolę Unii dla Śródziemnomorza jako nieodzownej platformy współpracy regionalnej i apeluje o większe skupienie się na współpracy subregionalnej, z uwzględnieniem istniejących dialogów. Zachęca również do podejmowania inicjatyw wspierających dalszy rozwój współpracy w zakresie wspólnych śródziemnomorskich dóbr. Rada z zadowoleniem przyjmuje propozycje rozwijania współpracy międzyregionalnej, zwłaszcza między Afryką Północną a Subsaharyjską, a także z regionem Zatoki Perskiej i Morza Czerwonego, m.in. poprzez pragmatyczne inicjatywy oparte na zmiennej geometrii, w tym współpracę trójstronną, jak określono we wspólnym komunikacie Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela.

19. UE wykorzysta wszystkie dostępne instrumenty, w tym ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus (EFZR+), aby zapewnić efektywne, skuteczne, szybkie i dostosowane do potrzeb wdrożenie nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego. Rada przypomina o zasadach odpowiedzialności i zróżnicowania zapisanych w europejskiej polityce sąsiedztwa. Priorytety partnerstwa lub równoważne dokumenty nadal stanowią zasadnicze ramy polityczne dwustronnego współdziałania z partnerami z południowego sąsiedztwa. Na podstawie podejścia opartego na zachętach określonego w instrumencie ISWMR – „Globalny wymiar Europy” wsparcie UE będzie dostosowywane do ambicji poszczególnych partnerów względem wspólnych wartości i reform oraz do stopnia wprowadzenia przez nich tych wartości i reform w życie. Obejmuje to także uzależnienie wsparcia od wyników i postępów w zakresie reform, zwłaszcza reform wspólnie uzgodnionych. Rada oczekuje, że szybko rozpoczną się negocjacje w sprawie Priorytetów partnerstwa i że zostanie w pełni zaangażowana w ten proces wraz ze wszystkimi partnerami z południowego sąsiedztwa, Priorytety partnerstwa są bowiem podstawą programowania pomocy oraz spójnego i zintegrowanego wykorzystania innych instrumentów zgodnie z interesami i wartościami UE i partnerów z południowego sąsiedztwa. Rada podtrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz podejścia Drużyny Europy, jest gotowa wzmocnić wysiłki w celu usprawnienia współpracy, m.in. poprzez wspólne programowanie oraz mobilizowanie instrumentu TAIEX i współpracy partnerskiej, oraz apeluje o bardziej strategiczne i inkluzywne podejście w ramach naszych działań w dziedzinie pomocy rozwojowej, m.in. w postaci wspólnych wysiłków w zakresie komunikacji strategicznej. Rada wzywa członków Drużyny Europy do ścisłego koordynowania oraz do wspólnego opracowywania, wdrażania i monitorowania inicjatyw Drużyny Europy w inkluzywny sposób. Wdrożenie niniejszych konkluzji Rady jest wspólnym przedsięwzięciem i obowiązkiem instytucji UE i państw członkowskich. Rada zwraca się do Komisji, by składała regularnie sprawozdania z osiągnięć w ramach planu gospodarczo-inwestycyjnego. W 2024 r. dokona przeglądu programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego oraz niniejszych konkluzji Rady. Rada proponuje, że na posiedzeniu Rady Europejskiej w grudniu 2021 r. przedstawi wraz z Komisją i ESDZ sprawozdanie z postępów we wprowadzaniu w życie nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego i związanego z nim planu gospodarczo-inwestycyjnego.